

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2009. március 10.)

Görögországnak a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2009/C 64/02)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére (a stabilitási programokról),

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2009. március 10-én megvizsgálta Görögországnak a 2008–2011-es időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját ⁽²⁾.
- (2) Görögországban ebben az évtizedben erős, évi 4 %-os gazdasági növekedés volt jellemző. Ezzel párhuzamosan a belső és a külső makrogazdasági egyensúlyhiány jelentősen nőtt, és ez a külföldi adósságállomány gyors felhalmozódásához vezetett, miközben az államadósság szintje is magas maradt. A jelenlegi gazdasági és pénzügyi világválság görög gazdaságra gyakorolt hatásának fényében a kockázatok ezzel összefüggő ártékelése további nyomást gyakorol az adósságheterre.

A Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzése szerint a GDP növekedése 2008-ban reálértéken 2,9 %-ra lassult, és várhatóan 2009-ben is erősen lassul majd, azonban pozitív marad. Görögországban – ahol az államháztartási hiány 2007 óta a GDP 3 %-ának megfelelő határ fölött van ⁽³⁾, és ahol az államadósság aránya az egyik legmagasabb az Unióban – fiskális ösztönzők alkalmazására nincs lehetőség, mivel ez veszélyeztetné az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát és az ország versenyképességét. Ezért költségvetési ösztönző csomagot nem terveznek. A görög hatóságok a 2009-es költségvetési törvényben bevezettek néhány olyan intézkedést, amely a társadalmi kohézió biztosítására irányul, így többek között az alacsony jövedelemmel rendelkező háztartásoknak biztosított juttatásokat. Görögország azzal a kihívással néz szembe, hogy jelentős költségvetési konszolidációt valósítson meg, javítva ugyanakkor az államháztartás minőségét és kiigazítva a gazdaság nagy belső és külső egyensúlyhiánya mögött álló tényezőket.

- (3) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv azzal számol, hogy a reál-GDP növekedése a 2008-as 3 %-ról 2009-ben 1,1 %-ra csökken, majd a programidőszak hátralevő részében ismét átlagosan 1,75 %-ra nő. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján megállapítható ⁽⁴⁾, hogy a makrogazdasági forgatókönyv 2009-re és az azt követő időszakra optimista növekedési feltételezéseken alapul. Így a program előrejelzései szerint – a foglalkoztatás kedvező növekedése, valamint a beruházásokat támogató és az Unió strukturális alapjai felhasználásának fokozására irányuló újabb kezdeményezések hatásának optimista értékelése alapján – a magánfogyasztás és kisebb mértékben a

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/spp/main_en.htm

⁽²⁾ 2009. február 6-án a görög hatóságok kiegészítést nyújtottak be a programhoz, amely az előirányzott, az adóbevételt növelő intézkedések és a tervezett költségvetési eljárási reform magyarázatát tartalmazta. A kiegészítés nem tartalmaz változtatásokat a stabilitási programban szereplő költségvetési stratégiához képest, és a makrogazdasági forgatókönyv és a költségvetési előrejelzések is változatlanok maradnak.

⁽³⁾ A görög hatóságok által 2008 októberében szolgáltatott és az Eurostat által megerősített adatok szerint az államháztartási hiány 2007-ben elérte a GDP 3,5 %-át és így meghaladta a GDP 3 %-ának megfelelő referenciaértéket. A Szerződésben meghatározott referenciaérték megsértésére tekintettel a Bizottság 2009. február 18-án a Szerződés 104. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést készített.

⁽⁴⁾ Az értékelés a Bizottság szolgálatainak 2009. januári előrejelzését és más, azóta elérhetővé vált információkat is figyelembe vesz.

beruházások növekedése is szilárd marad. Ezenkívül a program makrogazdasági forgatókönyve szempontjából Görögország kereskedelmi partnerei gazdasági tevékenységének visszaesése és a romló nemzetközi kereskedelmi kilátások jelentős lefelé mutató kockázatot jelentenek, ami főként a szállítási ágazat és a turizmus sebezhetőségét tükrözi a jelenlegi válságban. A program inflációs előrejelzései valószínűleg tűnnek, a külső egyensúlyhiány középtávú alakulása azonban némiképp optimista.

- (4) A program aktualizált változatában a 2008-as államháztartási hiányt a GDP 3,7 %-ára becsülik (a GDP 0,4 %-át kitevő, a hiányt csökkentő egyszeri intézkedésekkel együtt), ami 0,25 százalékponttal magasabb, mint a Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzésében szereplő érték. Ezzel szemben a program előző aktualizált változatában a GDP 1,6 %-át kitevő célt tűztek ki. Ez a 2 százalékpontos eltérés egyrészt bevételkiesést, másrészt a kiadások túllépését tükrözi. A bevételeket GDP-arányosan 1 százalékponttal alacsonyabbra becsülik, mint amelyet a költségvetésben terveztek, ami főként a 2008-ban végrehajtott bevételnövelő intézkedések vártnál alacsonyabb hozadékkal magyarázható. A kiadások túllépése hozzávetőlegesen szintén a GDP 1 százalékát teszi ki, és főként az elsődleges folyó kiadások terén bekövetkezett csúszásokból és különösen a vártnál magasabb állami fogyasztásból és bérekből ered.
- (5) A program aktualizált változatában 2009-re a GDP 3,7 %-át kitevő hiánycél szerepel (a GDP 0,5 %-át kitevő egyszeri hiánycsökkentő intézkedésekkel együtt), a Bizottság szolgálatainak időközi előrejelzésével összhangban. A parlament által 2008. december 21-én elfogadott 2009-es költségvetési törvényben meghatározott költségvetési célhoz képest ez a GDP 1,75 százalékának megfelelő felfelé történő kiigazítást jelent. Az új költségvetési célkitűzés tekintetbe veszi a 2008-as vártnál rosszabb költségvetési eredményt. Emellett az összes bevételre vonatkozó megfontoltabb előrejelzést tükröz, mivel ezt az előrejelzést a GDP 1 százalékaival lefelé, míg a közkiadásokat a GDP 0,4 százalékaival felfelé korrigálták. Ennek ellenére az előrejelzések szerint a bevételek aránya 2009-ben még mindig majdnem a GDP 1 százalékaival nő, a 2008 szeptemberében elfogadott és a 2009-es költségvetési törvénybe beépített adóbevétel-növelő csomagnak köszönhetően. A felülvizsgált célkitűzések teljesítésének biztosítása érdekében a program aktualizált változata a 2009-es költségvetési törvényben foglaltakon kívül még számos más intézkedést is tervez, amelyek célja az elsődleges közkiadások korlátozása és a közkiadások kezelésének egyszerűsítése. Ezeket az új intézkedéseket, amelyeket 2009 során kellene elfogadni, a program nem mutatja be világosan. A költségvetési politika általános irányvonala 2009-ben nagyjából semleges lesz.
- (6) A programban vázolt költségvetési stratégia arra irányul, hogy a 2008-as, a GDP 4,5 %-át kitevő strukturális hiányt 2009-ben 4,3 %-ra, és 2011-ben 2,2 %-ra csökkentse, míg a strukturális szempontból (ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül) kiegyensúlyozott költségvetésre irányuló középtávú költségvetési célkitűzés elérése a program ideje alatt nem várható. 2009-ben a GDP 3,7 %-át kitevő államháztartási hiányt tűznek ki célul, ezt követően a hiány a programidőszak alatt tovább csökken majd, 2010-ben a GDP 3,2 %-ára és 2011-re a GDP 2,6 %-ára. Hasonlóképpen, az elsődleges egyenleg a 2009-es, a GDP 0,8 %-ának megfelelő többlet után 2011-re a GDP 1,7 %-át kitevő többletet ér el. Strukturális értelemben ez átlagosan a GDP 0,75 százalékát kitevő javulást jelent. A költségvetési konszolidáció 2010-ben és 2011-ben főként a kiadások ambiciózus csökkentésén alapul, ezt azonban konkrét intézkedésekkel nem támasztották alá megfelelően. A bruttó államadósság, amelyet 2008-ban a GDP 94,6 %-ára becsültek, az előrejelzések szerint 2009-ben és 2010-ben meghaladja majd a GDP 96 %-át, mielőtt 2011-ben visszaállna 94,75 %-ra. A hiány emelkedése és a GDP-növekedés visszaesése mellett 2009-ben az államadósság jelentős változása is hozzájárul az adóssághányad emelkedéséhez.
- (7) A költségvetési eredményekhez jelentős lefelé mutató kockázatok kapcsolódnak. Az alapul vett makrogazdasági forgatókönyv optimista növekedési feltételezéseken alapul. 2009-ben kockázatot jelentenek még a felülvizsgált 2009-es költségvetési célkitűzés végrehajtása során bekövetkező esetleges csúszások, figyelembe véve különösen a kiadások visszatérő túllépését és a gyakori bevételkieséseket. 2010-től a tervezett konszolidációt alátámasztó intézkedésekre vonatkozó információk hiánya jelent kockázatot, különösen a kiadási oldalt illetően. Emellett az egyes kiadási kategóriákban tervezett csökkentések első megközelítésben ambiciózusnak tűnnek. A GDP-arányos adósságráta várható alakulásával összefüggő kockázatok – a hiányra vonatkozó előrejelzésekhez kapcsolódó kockázatok miatt – szintén fokozódni látszanak. Ezeket a kockázatok súlyosbíthatja az államadósság változását érintő bizonytalanság, mivel e tekintetben – akárcsak a múltban – a program nem szolgál az egyes összetevőkre vonatkozó információkkal. Ezenkívül a pénzügyi ágazat támogatására szolgáló csomag keretében végrehajtott, az adósságot növelő esetleges pénzügyi tranzakciók további, az emelkedés irányában ható nyomást gyakorolhatnak a GDP-arányos adósságrátára. A program nem tartalmazza a pénzügyi csomagnak az adósság alakulására kifejtett esetleges hatását.

- (8) Folyamatban van a nyugdíjkiadásokra vonatkozó hosszú távú előrejelzések kidolgozása a közösen elfogadott módszernek megfelelően; az előregedés hosszú távú költségvetési hatása valószínűleg jelentősen meghaladja majd az uniós átlagot. A program előrejelzése szerint az előző változat kiindulási helyzeténél rosszabb 2008-es költségvetési egyenleg súlyosbíthatná a népesség előregedése okozta hosszú távú költségvetési hatást. A bruttó adósság jelenlegi szintje is jóval meghaladja a Szerződésben foglalt referenciaértéket. Csökkentése hosszú időn keresztül magas elsődleges többletek elérését teszi szükségessé. Az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságával kapcsolatos magas kockázatok csökkentését középtávon magas elsődleges többlet fenntartásával és – az előregedéssel összefüggő kiadások valószínű jelentős növekedésének megfékezése érdekében – a nyugdíjrendszer megreformálásával lehet elérni. A Görögország által bevezetett, a pénzügyi ágazat stabilizálását szolgáló programokból eredő fent említett kockázatok esetlegesen negatív hatással járhatnak az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára nézve, elsősorban az államadósságra gyakorolt hatásukon keresztül, bár az állami támogatás költségeinek egy része a jövőben megtérülhet.
- (9) A középtávú költségvetési keret továbbra is gyenge, és az elmúlt években rossz eredményeket mutatott. A költségvetési fejlemények Görögországban a közkiadások fölötti nem megfelelő ellenőrzést tükröznek, míg a bevételre vonatkozó előrejelzések rendszeresen optimistának bizonyultak. Emellett a legutóbbi években történt előrelépés ellenére a görög költségvetési elszámolások rögzítésével összefüggő szerkezeti és egyes területeket érintő problémák szintén kedvezőtlen hatással jártak a bevételek és a kiadások megfelelő időben történő és hatékony ellenőrzésére. A program a folyamatban levő költségvetési reform folytatását és a programszintű költségvetés-tervezés további végrehajtását tervezi, amelynek célja a közkiadások nyomon követésének és kezelésének javítása, az átláthatóság növelése és a költségvetési eljárásban többéves tervezési perspektíva bevezetése. A költségvetési eljárási reform teljes körű végrehajtását azonban 2012-re tervezik.
- (10) A pénzügyi válságra válaszul a görög kormány a pénzügyi ágazat stabilitásának biztosítását szolgáló számos intézkedést fogadott el, így többek között 100 000 EUR összegig a betétek garatálására vonatkozó intézkedést. Az intézkedéscsomag részét alkotja egy feltőkésítési program, amelynek keretében elsőbbségi részvények ellenében új tőkét bocsátanak a hitelintézetek rendelkezésére, egy garancia-program, amely a három hónap és három év közötti lejáratú új adósságokra terjed ki, és egy értékpapír-program, amelynek keretében államkötvényeket bocsátanak az erre jogosult hitelintézetek rendelkezésére, és javítják e hitelintézetek likviditáshoz való hozzáférését, különösen az EKB-val szemben. A csomag teljes összege 28 milliárd EUR-t tesz ki (körülbelül a GDP 10 %-a).
- (11) A program értelmében a költségvetési politika a befektetői bizalom helyreállítására és a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére irányul. A költségvetési mozgástér hiányára és a nagymértékű gazdasági egyensúlyhiányra tekintettel a görög kormány a gazdasági lassulásra válaszul nem fogadott el olyan rövid távú ösztönző csomagot, amely összhangban lenne az európai gazdaságélénkítési tervvel. A program számos strukturális intézkedést irányoz elő, így többek között közvetlen költségvetési kihatással nem járó, ágazatspecifikus intézkedéseket a turizmus ágazatában, például a foglalkoztatás fenntartására, az állami és a magánszektor partnerségét is ideértve az üzleti beruházások növelésére, valamint a kkv-knak való hitelezés ösztönzésére és az uniós források felhasználásának javítására irányuló intézkedéseket. Az aktualizált program emellett további strukturális reformokat is tartalmaz, amelyek az államháztartás minőségének és fenntarthatóságának javítására irányuló hosszú távú stratégia részét képezik, így például a közkiadások kezelésének és ellenőrzésének reformját és a nemrég elfogadott nyugdíjreform végrehajtását. Ezek az intézkedések a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni stratégia keretében 2009. január 28-án a Bizottság által javasolt középtávú reformtervhez és az országspecifikus ajánlásokhoz kapcsolódnak.
- (12) Görögország konszolidációs programot fogadott el, amelynek célja, hogy korlátozza a költségvetés romlásának mértékét 2009-ben, és 2011-re a GDP 3 %-át kitevő határ alá csökkentse az államháztartási hiányt. Az (újraszámított) strukturális egyenlegben bekövetkezett változás alapján az általános költségvetési irányvonal 2009-ben nagyjából semleges, 2010-ben pedig restriktív. Közlebbbről a program 2010-re a GDP 1,5 százalékának megfelelő strukturális kiigazítást tervez, 2011-re pedig körülbelül 0,5 százalékpontos, további strukturális javulást. A költségvetési terveket érintő kockázatok figyelembevételével azonban a tervezett konszolidáció a célkitűzések alatt, az államháztartási hiány pedig a GDP 3 %-ának megfelelő referenciaérték fölött maradhat. A görög gazdaság rendkívül nagy belső és külső egyensúlyhiánya fényében a költségvetési kiigazítás léptéke nem megfelelő, és azt 2010-ben és 2011-ben különösen a kiadási oldalon nem támasztják alá teljes mértékben konkrét tartós intézkedések. Végül az adósságra vonatkozó előrejelzéseket fenyegető fent említett kockázatok figyelembevételével a GDP-adósságra a programidőszak során végig emelkedhet, főként az államháztartási hiány csökkentése terén nem megfelelő haladás következtében.

- (13) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program az előírt és a nem kötelező adatok tekintetében részben hiányos ⁽¹⁾.

Általános következtetésként megállapítható, hogy a program középtávon a költségvetési hiány csökkentését tervezi, azonban nem kezeli megfelelő időben és hatékonyan a görög gazdaság strukturális egyensúlyhiányát és nem fordítja meg az államadósság növekedésének tendenciáját. Bár a konszolidációs stratégia 2009 után a kiadások tartós korlátozására és növekvő adóbevételekre támaszkodik, a program nem mutat be konkrét intézkedéseket a 2010-re és 2011-re tervezett költségvetési kiigazítás megfelelő alátámasztására. Emellett a globális gazdasági környezet erős romlása miatt a költségvetési stratégiához szintén jelentős lefelé mutató kockázatok kapcsolódnak, tekintettel arra, hogy a program makrogazdasági forgatókönyve alapjául kedvező növekedési feltételezések szolgálnak.

A konszolidáció bizonyos mértékig az adókijátszás elleni küzdelem eredményeire alapoz, ezt azonban csak részben támasztják alá adóigazgatási reformok, míg a tervezett kiadáscsökkentéseket részben ellensúlyozzák a bérek és a szociális juttatások emelésére vonatkozó tervek. A folyó elsődleges kiadások (a közszféra béreit is ideértve) ellenőrzésére szolgáló tartós intézkedéseken alapuló költségvetési konszolidációs pálya erősítése kiemelkedő jelentőségű lenne Görögországban a rendezett és fenntartható államháztartás elérése szempontjából. Emellett a programban előirányzott kiigazítást csak részben támasztják alá az államháztartás minőségének javítását szolgáló strukturális politikák. A versenyképesség csökkenését okozó tényezők strukturális jellege és a növekvő külső egyensúlyhiány sürgősen szükségessé teszi bátor strukturális reformok végrehajtását. Hosszú távon az adósság szintje, amely továbbra is a legmagasabbak között van az Unióban, az előre-gedéssel összefüggő kiadások előre jelzett növekedésével összekapcsolódva szintén hátrányosan hat majd az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságára.

A fenti értékelés alapján Görögországot felkérést kap, hogy:

- i. már 2009-ben lényegesen erősítse a költségvetési konszolidációs pályát, a folyó kiadások korlátozását szolgáló, jól meghatározott tartós intézkedések révén, ideértve a körültekintő bérpolitikát a közszférában, hozzájárulva ezzel a GDP-arányos adósságra szükséges csökkentéséhez;
- ii. biztosítsa, hogy – a gazdaságban szükséges kiigazítás fényében – a költségvetési konszolidációs intézkedések egy átfogó reformprogram keretében az államháztartás minőségének javítására is irányuljanak, a versenyképesség romlásának visszafordítása és a külső egyensúlyhiány kezelése céljából;
- iii. gyorsan hajtsa végre az adóigazgatási reformra irányuló politikákat és folytassa a költségvetési eljárás javítását, fokozva annak áttekinthetőségét, hosszabb távú perspektívájú költségvetési stratégiát részletezve, valamint hozza létre az elsődleges folyó kiadások nyomon követésének és ellenőrzésének mechanizmusait és javítsa az elsődleges folyó kiadások hatékonyságát;
- iv. az emelkedő adósságint és az előregedéssel kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése fényében javítsa az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát, az egészségügyi rendszer és a nyugdíjrendszer reformjának folytatása révén.

Határozottan javasolt továbbá, hogy Görögország javítsa a statisztikai irányítást és a statisztikai adatok minőségét, valamint felkérést kap, hogy javítsa a magatartási kódex adatszolgáltatási követelményeinek való megfelelést.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2007	2008	2009	2010	2011
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2009. jan.	4,0	3,0	1,1	1,6	2,3
	BIZ 2009. jan.	4,0	2,9	0,2	0,7	n.a.
	SP 2007. dec.	4,1	4,0	4,0	4,0	n.a.

⁽¹⁾ Hiányoznak különösen a feladatkör szerinti bontású államháztartási kiadásokra, az adósságállomány alakulására, az államadósság változásának összetevőire (a készpénz- és elhatárolási számlák eltérései, a pénzeszközök nettó akkumulációja, értékelési és más hatások), a folyó pénzeszközökre és nettó pénzügyi adósságra vonatkozó adatok.

		2007	2008	2009	2010	2011
HICP infláció (%)	SP 2009. jan.	3,0	4,3	2,6	2,5	2,4
	BIZ 2009. jan.	3,0	4,3	2,5	2,7	n.a.
	SP 2007. dec.	2,9	2,8	2,7	2,6	n.a.
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	SP 2009. jan.	2,2	1,9	0,3	- 0,8	- 1,0
	BIZ 2009. jan. ⁽²⁾	3,0	2,8	0,5	- 1,2	n.a.
	SP 2007. dec.	1,3	1,2	1,2	n.a.	n.a.
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitel-felvétel (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	- 12,1	- 12,8	- 11,4	- 10,8	- 10,0
	BIZ 2009. jan.	- 12,1	- 11,7	- 11,2	- 11,6	n.a.
	SP 2007. dec.	- 12,8	- 12,7	- 12,5	- 12,2	n.a.
Államháztartási bevétel (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	39,9	40,0	41,0	41,1	41,2
	BIZ 2009. jan.	40,0	39,9	40,8	40,0	n.a.
	SP 2007. dec.	39,9	41,1	41,7	42,3	n.a.
Államháztartási kiadás (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	43,4	43,7	44,7	44,3	43,8
	BIZ 2009. jan.	43,4	43,4	44,5	44,2	n.a.
	SP 2007. dec.	42,6	42,7	42,5	42,3	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	- 3,5	- 3,7	- 3,7	- 3,2	- 2,6
	BIZ 2009. jan.	- 3,5	- 3,4	- 3,7	- 4,2	n.a.
	SP 2007. dec.	- 2,7	- 1,6	- 0,8	0,0	n.a.
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	0,6	0,3	0,8	1,2	1,7
	BIZ 2009. jan.	0,6	0,6	0,6	0,0	n.a.
	SP 2007. dec.	1,2	2,4	3,1	3,8	n.a.
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	- 4,4	- 4,5	- 3,8	- 2,8	- 2,2
	BIZ 2009. jan.	- 4,8	- 4,7	- 3,9	- 3,7	n.a.
	SP 2007. dec.	- 3,4	- 2,4	- 2,3	n.a.	n.a.

		2007	2008	2009	2010	2011
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	- 4,4	- 4,5	- 4,3	- 2,8	- 2,2
	BIZ 2009. jan.	- 4,6	- 5,0	- 4,7	- 3,7	n.a.
	SP 2007. dec.	- 3,1	- 2,4	- 2,3	n.a.	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2009. jan.	94,8	94,6	96,3	96,1	94,7
	BIZ 2009. jan.	94,8	94,0	96,2	98,4	n.a.
	SP 2007. dec.	93,4	91,0	87,3	82,9	n.a.

Megjegyzések:

- (¹) Kibocsátási rések és ciklikusan kiigazított egyenlegek a programok szerint, ahogy a Bizottság szolgálatai a programokban szereplő információk alapján újraszámították.
- (²) A 2008–2011-es időszak lehetséges becsült növekedési értékei (3,2 %, 2,7 %, 2,8 %, illetve 2,5 %) alapján.
- (³) Ciklikusan kiigazított egyenleg, egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések a legújabb program alapján: a GDP 0,4 %-a 2008-ban és 0,5 %-a 2009-ben (mindkettő hiánycsökkentő), a Bizottság szolgálatainak januári időközi előrejelzése szerint pedig 2008-ban a GDP 0,4 %-a, 2009-ben 0,8 %-a (mindkettő hiánycsökkentő).

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2009. januári időközi előrejelzései (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai.